

Erasmus jinak – praktická stáž

Tereza Hálová

Zážitky na celý život. Spousta papírování. Zlepšování se v jazyku. Poznávání nových zvyklostí a kultur. To jsou věci, co se nám asi vybaví jako první, když se řekne Erasmus. Ale co to všechno vlastně znamená?

Osobně jsem po třech letech sdruženého učitelského studia cítila potřebu vyzkoušet si něco spíše praktického než sedět na přednáškách v jiném jazyce. I proto jsem si v rámci Erasmus výjezdů vybrala možnost praktické stáže, která možná mezi studenty není tak populární jako klasický studijní pobyt. Vyjela jsem za účelem získat co nejvíce zkušeností a rozšířit si obzory na trhu práce. Někdo by mohl říct, že je to i super příležitost (hlavně v Bruselu) síťovat neboli „networkovat“. Chápu tento pohled, ale osobně upřednostňuji poznávání lidí přirozenou cestou. I když od založení LinkedInu vás neodrazují!

Na doporučení od kamarádky jsem si pro svůj Erasmus vybrala „Université libre de Bruxelles“ neboli Svobodnou univerzitu v Bruselu. Ta nesáhá svou historií tak daleko jako třeba naše Univerzita Karlova nebo Sorbonna, ale i tak se k ní váže poutavá historie. Univerzita byla založena roku 1834, tedy krátce po Belgické revoluci a vzniku nezávislého belgického státu za účelem vytvořit vzdělávací instituci na principu svobodného myšlení, nezávislou na státu nebo církevní moci. Po roce 1969 byla rozdělena na dvě univerzity: ULB, tedy frankofonní univerzitu, a VUB (tedy Vrije Universiteit Brussel neboli vlámská Svobodná univerzita v Bruselu), což je nizozemsky mluvící část.

Prvním impulzem pro výjezd byla spousta krásných zážitků mých kamarádů, kteří se z Erasmu vraceli. Proces samotného přihlašování se na stáž přes Erasmus je značně odlišný od přihlašování se na studijní pobyt. Když se zpětně koukám, co všechno jsem vlastně musela udělat, tak se jednalo jen o tři e-maily na zahraniční instituci, jeden pohovor, asi čtyři různé formuláře podepsané mnou, naskenované, ztracené, znovu nalezené, poslané na rektorát, vytisknuté, znovu naskenované (v tento moment už prakticky nečitelné), poslané koordinátorce Erasmu a konečně schválené.

Ne, ale teď vážně: šlo hlavně o to, přihlásit se přes univerzitní platformu „webapps“ na tři vybrané instituce, které stáže nabízejí (nebo si dohledat vlastní, což je o poznání těžší), a poté – což se právě velmi liší od studijního pobytu – je kontaktovat a domluvit si pohovor. Pokud to vyjde, je nutné vyplnit pár dokumentů, a může se vyjet. Paradoxně mi tedy byrokracie nepřišla tak neúnosná. Mnohem složitější však bylo hledání ubytování v Bruselu za cenu nepřesahující 700 €. Nakonec se vyplatilo hledat přes známé, díky čemuž se mi podařilo cenu srazit na 500 € za měsíc. Měla jsem štěstí a našla jsem si malinký, již vybavený pokoj ve sdíleném bydlení

s dalšími deseti lidmi. Pokud jste nikdy nebydleli třeba na koleji, je to určitě změna, šok, ale může to být i super. Se spolubydlícími můžete organizovat „vařící večery“ podle národností nebo filmové projekce. Mé stipendium bylo 810 € na měsíc, z čehož by se nakonec asi dalo i vyžít. Pokud nepočítám výdaje na cestu tam a zpátky, 310 € by mi s utaženějším opaskem mohlo stačit na pokrytí potřebných výloh, jako je jídlo (na univerzitě byly k dostání obědy za 2 €) nebo doprava (v Bruselu pro studenty do 26 let jen za 12 € na rok). Vystačilo by mi to tedy pokud nepočítám cestování po Belgii, studentský život nebo desítky knih.

Jakmile si toto vše zařídíte, najdete si ubytování a pár kamarádů, už jde vše hladce. Nejjednodušší bylo hledání přátel mezi ostatními stážisty, což jsou vlastně velmi podobně naladěni lidé, s chutí poznávat nové věci. Náplní mé praktické stáže byla asistence při výuce českého jazyka v rámci bakalářského programu slovanských studií či při večerních kurzech pro veřejnost. To obnášelo hlavně přípravu a realizaci několika vyučovacích hodin v tandemu s druhou stážistkou, přípravu cvičení, konverzaci se studenty anebo nahrávání audio podkladů. Výuka jazyků probíhala podobnou formou jako v Česku, ve skupinkách po čtyřech až dvanácti lidech (podle zájmu o jednotlivé kurzy) a možná díky tomu i více interaktivně, s důrazem na konverzaci a každodennost českého jazyka místo biflování.

Mezi další náplň mé práce patřilo spoluorganizování dvou konferencí ve spolupráci mé hostující instituce (Centre d'Etudes tchèques ULB) a centra Modernitas, zabývajícího se modernismem a studiem avantgardy. Za zmínku stojí hlavně druhá z nich, jež byla zaměřená na přesah uměleckého překladu do veřejného prostoru a vzdělávání. Já jsem měla na starost grafiku, propagaci události na sociálních sítích a přípravu občerstvení či okolních drobností.

Mojí nejspíš nejoblíbenější částí pobytu byly konverzační kluby se studentkami a studenty. Kluby probíhali jednou týdně a obvykle se jich účastnilo pět až osm studentů. Hlavně u studentů prvních ročníků byl za tři měsíce vidět ohromný posun jak v jazyce samotném, tak v přístupu k němu. Z jazyka, který používali pouze v učebně a na domácí úkoly, se stal jazyk, kterým se bavili s přáteli, vysvětlovali, jak loupou banán nebo jestli se jim líbí nejnovější filmy.

Největší z pořádaných akcí bylo dozajista „Café tchèque“, kde se obvykle dvakrát do roka setkají jak studenti denních i večerních kurzů, tak jejich absolventi a všichni příznivci českého jazyka, kultury i jídla a pití. Letošní jarní „Café tchèque“ neslo téma českých pohádek, což byla změna oproti minulým ročníkům, které byly tradičně velikonoční. Vrcholem akce byl kvíz o českých pohádkách, dále proběhly například seznamovací hry. V neposlední řadě jsme organizovali takzvané „Večery s českým filmem“, na kterých jsme se pomocí filmových promítání pokoušeli přiblížit českou kulturu jak studentům, tak širší veřejnosti.

Pro mladší generace jsme se zároveň snažili pravidelně aktualizovat naše sociální síť. Sdíleli jsme na nich jednak pozvánky na akce, které pro ně mohly být přínosné, a dále takzvané „Fráze týdne“, v nichž jsme každé pondělí představili novou frázi, běžně používanou v hovorové češtině. V minulých semestrech byl tento projekt

Obr. 1. Konference o přesahu uměleckého překladu do veřejného prostoru a vzdělávání. Archiv autorky.

realizován pomocí příspěvků s textovým vysvětlením frází, nám se však osvědčila forma krátkých videí, která diváky lépe vtáhla do jazykové situace.

Obecně bych řekla, že pokud děláte na stáži práci, která vás baví, jsou pobyty v zahraničí návykové. O volných dnech a víkendech pak objevujete krásy dané země a poznáváte nové lidi a, v mém případě, různorodé druhy vaflí. Tak co vám vlastně k životu chybí? Mně chybělo Česko. Uvědomila jsem si tím, kde mám domov, rodinu a přátele.

Jako hlavní přínosy praktické stáže pro bakalářské učitelské obory vidím vhled do trhu práce, možnost vyzkoušet si vedení výuky společně s přípravou a zpětnou vazbou. Hlavně na bakalářském stupni totiž tato praxe, kterou vnímám jako nedocenitelnou, chybí. Ale i neučitelské obory jistě ocení zkušenosti jako je samostatné organizování konference, větších akcí nebo správa sociálních sítí a tvoření grafik.

A po návratu? Tu kapitolu budu ještě psát. Ale pokud byste si měli odnést jen jednu věc: jeďte na Erasmus, na stáž či studijní pobyt, na východ či na západ, Paříž, Mallorca, Irsko, Slovinsko nebo Francouzská Guyana (ano, jde to), možností je nespočet, a pokud si s něčím nevíte rady, ptejte se. A hodně štěstí!

Bc. Tereza Hálová je studentkou oborů Učitelství francouzského jazyka a literatury pro střední školy a Učitelství historie pro střední školy na FF UK.